

Počínaje číslem 9/2006, jakoby se začátkem školního roku, jsme zahájili rubriku nazvanou Mysliveckým trubačům. Zkušený trubač Petr Duda společně s Petrem a Matějem Vackovými pro zájemce o troubení připravili kurz na pokračování, který pracovníčně nazvali „10 kroků pro správný začátek hry na lesnici nebo borlici“. Tento kurz nemůže nahradit individuální práci s pedagogem. Klade si však za cíl pomoci těm, kteří chtějí začít s mysliveckým troubením a nevědí jak na to.

Petr Duda, Petr a Matěj Vackovi, redakce časopisu Myslivost

10 KROKŮ PRO SPRÁVNÝ ZAČÁTEK HRY NA LESNICI NEBO BORLICI

KROK TŘETÍ Střídání dvou tónů g1+ c2

Od tohoto kroku musíme kvůli rozdílům v ovládní nástrojů rozdělit u některých trubačů úkoly pro lesnici a borlici zvlášť. LESNICE: V druhém kroku jsme si zahráli signál Přestávka od prof. A. Dyka na jednom tónu. Ve třetím kroku budeme ve stejném signálu střídát dva tóny. Připomínám, že videoukázky a správné znění cvičení najdete na www.myslivost.cz, oddíl Myslivecké troubení, Kurz troubení. Nejprve si musíme ale určit polohu tónů g1 + c2. Zahrajete-li nejprve spodní a pak horní tón, ozve se známé hasičské HO-ŘÍ. Tím poznáte, že hrajete správné tóny.

Nota g1 (vlevo) leží na druhé lince notové osnovy. Mezery a linky se počítají vždy od spodů. Nota c2 (vpravo) leží ve třetí mezeří.

Nyní zahrajeme Dykovu Přestávku tak, že budeme střídát oba dva výše uvedené tóny. Začneme na horním.

Každý tón nasadíme správně jazykem způsobem, který je popsán v minulém kroku. Takto přehrajeme několikrát celý signál.

Další příklad možného nácviku střídání dvou tónů, tentokrát na signálu prof. A. Dyka Konec honu:

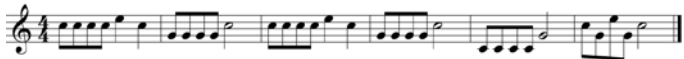

BORLICE: někteří začátečníci na borlici nejsou schopni zahrát notu c2, neboť je pro ně příliš vysoko. Mohou střídát hlubší tóny: g1 + c1. Ti, kteří ale dokáží zahrát c2, hrají totéž co trubači na lesnici, viz výše. Určení polohy tónů c1 + g1:

Základem úspěchu je pravidelné a krátkodobé cvičení. Pokuste se hrát alespoň 5 x týdně 20 minut.

Přestávka - prof. ing. A. Dyk - Troubíme k zahájení přestávky při honu, mysliveckých schůzích i shromážděních.

Vitání - prof. ing. A. Dyk - Troubíme při vitání mysliveckých funkcionářů, hostů, podávání rukou, při honu k počátečnímu nástupu, před kostelem před zahájením hubertské mše, nebo na začátku koncertního vystoupení.

Přesné znění základních skladeb určených k praktickému mysliveckému troubení najdete v Trubačském desateru autora prof. A. Dyka, které vydala Umělecká agentura Thomas s.r.o. www.podium.cz, rubrika Vydané tituly.

Zakladatel českého mysliveckého písemnictví František Špatný našel po letech své potomky!

Je tomu už pár let, co jsem se začal zajímat o rodokmen naší rodiny. Žiji již řadu let v daleké Austrálii a díky internetu jsem ke svému překvapení zjistil, že v jižních Čechách žije řada lidí se shodným příjmením Špatný. Toto příjmení se nejčastěji objevuje kolem Vodňan, Protivína, Bavorova a Českých Budějovic. S některými mými jmenovci jsem se kontaktoval a hledal záznamy o svých předcích. Ale bez úspěchu. Až paní Marie Pilátová, za svobodna Špatná, z Bílka mi dala kontakt na redakci časopisu Myslivost, resp. na Doc. MUDr. Jaromíra Kovaříka, CSc.

Od pana docenta jsem prostřednictvím redakce dostal informace ohledně Františka Špatného a informace o jeho otci Václavovi, který byl ovčáckým mistrem v Boru u Protivína. A díky tomu jsem se také dozvěděl, že můj praprastrýc František Špatný, zakladatel českého mysliveckého písemnictví, je pochován na lesním hřbitově v Písku.

Mohu s radostí říci, že jsem velmi hrdý na mého předka Františka, stejně tak jako na jeho bratra Václava, který preparoval ulovenou zvěř na zámku Hluboká nad Vltavou. Další bratr Tomáš se vyznamenal v oboru zahradnictví. Všichni to byli vlastenci prvního řádu.

Můj děda Jan Špatný, který byl synem Václava, pracoval taky pro Schwarzenberky a strávil dlouhá léta na hájovně v Radanech u Kloubu jako lesník a správce bažantnice.

Já sám jsem se narodil v roce 1928 v Bratislavě, kde můj otec pracoval v tehdejší České průmyslové bance a s mojí matkou Růženu měl zastoupení motocyklů ČZ ze Strakonice pro Slovensko. A to až do roku 1952,

Okénko praktických dotazů a odpovědí

Dotaz: Rád bych se naučil hrát na borlici, ale vždy po zhruba 2 – 3 minutách se mi přestane hra dařit a nejsem schopen vyloudit jakýkoliv zvuk, ozývá se mi jen sykot. Má smysl, abych se o hru vůbec pokoušel? Troubení se mi líbí a chtěl bych umět hrát na borlici - lesnice mne neláká. K. N. Cheb

Odpověď: Pro přesné určení Vašeho problému bych Vás musel vidět a slyšet hrát, nejlepší by bylo spojit se se mnou a navštívit mne v Praze osobně. Podle příznaků se ale domnívám, že máte nevhodný (příliš malý) nátrubek. Jestliže se Vám hra ze začátku víceméně daří a pak se nátrubek jakoby ucpe, je pravděpodobné, že rty při hře namáháním mírně otečou a „nevejdou“ se do něho, nemají dostatečnou volnost, aby mohly o sebe bzučet. Zkuste tedy vyměnit nátrubek za větší. Nátrubek má několik rozměrů na které je třeba brát při jeho výběru ohled – šířku a tvar okraje, šířku a hloubku kotlíku, šířku a délku vnitřního úzkého otvoru. Je dobré vyhledat zkušeného trubače nebo pedagoga na pomoc.

kdy komunisté podnik zavřeli. Já sám odjel v roce 1947 studovat do Londýna, v roce 1950 jsem emigroval do Austrálie a po dvou letech se stal australským občanem. Bohužel rodiče i bratr Jiří tím velice trpěli a pravidelně byli zváni na výslechy na policii. Rodina se sešla až v roce 1968 po krátkodobém uvolnění režimu.

Rodiče již nežijí, o 14 let mladší bratr Jiří pracuje na zdejší univerzitě, sestra je v důchodu. Já mám tři dcery, nejmladší Suzanne má dva syny, Daniela a Ji, oba nesou jméno Špatný, resp. Spatny.

Jezdím do České republiky již několik let, vždy zajdu na lesní hřbitov v Písku, cítím s Františkem jistou afinitu, posedím u hrobu a jako bych cítil jeho přítomnost. Trochu jsem se stydlý za stav hrobu, deska zezelenala a písmo už bylo skoro nečitelné. Proto jsem se při letošní návštěvě rozhodl desku zrenovat, nechal jsem pozlatit písmo a na desku umístil podobenku Františka. Je to skutečně jen málo, co jsem mohl udělat, ale cítím jistou pýchu a zadostiučinění.

Chudák Františkových bratr Václav, ten dopadl mnohem hůř, byl pochován na Hluboké a jeho hrob byl zrušen již před mnoha lety. Jen zásluhou Doc. Kovaříka, Českomoravské myslivecké jednoty a redakce časopisu Myslivost nepostihl Františka stejný osud jako Václava, ostatky byly exhumovány a společně s deskou přeneseny z Olšanských hřbitovů na lesní hřbitov v Písku. Víím, že už moc dlouho nebudu moci přispívat na údržbu památky mého praprastrýce, doufám, že však památka na mého slavného předka bude ještě dlouho zachována.

S krajanským pozdravem
Evžen ŠPATNÝ